

บรรณาธิการแถลง

แม้ว่าการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ของคนเรานั้นดูเหมือนจะเป็นกระบวนการตามธรรมชาติที่เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก็เชื่อว่าความเป็นไปและความเสื่อมทรุดของชีวิตจะเป็นไปโดยตัวมันเอง และอาศัยเพียงคำอธิบายและการเยียวยาจากวิทยาศาสตร์การแพทย์กับคัมภีร์ทางศาสนาเท่านั้น ทว่าความรู้ทางสังคมศาสตร์ก็ได้เข้ามามีส่วนในการชี้ให้เห็นแง่มุมทางสังคมวัฒนธรรมอันเป็นเงื่อนไขประการสำคัญที่หล่อหลอมปรับรูปสถานะสุขภาพและความเจ็บป่วยของคนไม่น้อยเช่นกัน กล่าวให้ง่ายก็คือ เราไม่สามารถจะอธิบายการปฏิสนธิของตัวอ่อนว่าเกิดจากการผสมระหว่างสเปิร์มกับไข่ แต่ความเป็นไปได้ที่จะเกิดการปฏิสนธิหรือไม่นั้น ยังข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากหญิงชายผู้ให้กำเนิดทารกอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น โอกาสในการลืมตาขึ้นมาดูโลกของเหล่าทารกนั้นยังเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันมีส่วนผลักดันหรือขัดขวางโอกาสดังกล่าวอย่างปฏิเสธไม่ได้ ที่กล่าวมาข้างต้นก็เพื่อให้ภาพกว้างๆ ว่า บทความทุกบทในวารสารสังคมวิทยามานุษยวิทยา ฉบับ “โลก-คน-ไข้” ที่ท่านผู้อ่านถืออยู่นี้ มีจุดสนใจร่วมกัน นั่นก็คือ การชี้ให้เห็นว่า “ไข้” หรือสถานะทางสุขภาพของ “คน” นั้น มิใช่เพียงแง่มุมด้านชีวภาพของคนคนหนึ่ง หากยังมีความเกี่ยวพันกับ “โลก” ที่โยงใยความคิด ความรู้ ความเชื่อ การกระทำ และอำนาจของคนอื่นๆ อีกไม่น้อย ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถส่งผลต่อสุขภาพและความเจ็บป่วยของคนคนหนึ่งได้

ในบทความแรก “‘ทำไมจึงท้อง’ คำถามที่หนู...ไม่อยากจะตอบ: ว่าด้วยประสบการณ์การคุมกำเนิดจากมุมมองของวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ในวัยเรียน” วาทีนีย์ วิชัยยา จะพาผู้อ่านเดินทางเข้าไปสู่โลกของ “แม่วัยรุ่น” ผู้ที่ถูกสังคมมองว่าประพฤตินิดทำนองคลองธรรม ไม่ได้เป็น “ผู้หญิงที่ดี” และ ไม่ใช่ “วัยรุ่นที่ดี” ตามกรอบเกณฑ์ที่สังคมวางไว้ ผ่านเรื่องเล่าว่าด้วยการคุมกำเนิด บทความนี้สะท้อนว่าการคุมกำเนิดมิได้เป็นเพียงเรื่องของคนไม่กี่คน และไม่ใช่เป็นเรื่องทางการแพทย์เท่านั้นด้วย หากแต่เป็นปรากฏการณ์ที่ล้วนแต่ถูกกำกับไว้ด้วยอุดมการณ์ เรื่องการแต่งงาน ความเป็นหญิง ความเป็นชาย อาทิ เรื่องการคุมกำเนิดโดยการใช้อนุญชาอนามัย ซึ่งในทางการแพทย์ถือว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แต่สำหรับ “แม่วัยรุ่น” กับคู่รักของพวกเขาแล้ว มันคือสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความไว้วางใจ ความหมายที่ว่านี่สร้างความกดดันและปิดกั้นทางเลือกของ “แม่วัยรุ่น” ในการจัดการร่างกายของเธอเองไม่น้อยเลย นอกจากนี้ วาทีนีย์ยังชี้ให้เห็นว่าการเลือกวิธีคุมกำเนิดเป็นจุดตัดของอำนาจของอุดมการณ์หลากหลายประการที่สร้างผลกระทบไม่เฉพาะเพียง “แม่วัยรุ่น” แต่ยังกระทบต่อวิถีคิดและพฤติกรรมกรรมการคุมกำเนิดของฝ่ายชายด้วยเช่นกัน

ตอนท้ายของบทความ วาทีนีย์อธิบายว่า ภายใต้ความกดดันจากอำนาจในเชิงอุดมการณ์มากมาย “แม่วัยรุ่น” เรียนรู้ที่จะเลือกใช้ชีวิตการกินยาคุมกำเนิด ซึ่งแม้ว่าจะมีความเสี่ยงจากหลายปัจจัย แต่เธอมองว่าเป็น “ทาง” ที่เธอสร้างเองได้และมีอำนาจในการควบคุมร่างกายตัวเองได้เต็มที่ตามแต่ความรู้และประสบการณ์ที่พวกเธอมี บทความของวาทีนีย์จะช่วยให้เราเข้าใจมากขึ้นว่า การคุมกำเนิดเป็นเรื่องที่ซับซ้อนเกินกว่าที่จะอธิบายจากเงื่อนไขระดับปัจเจกบุคคล

ต่อด้วยอีกหนึ่งบทความที่อธิบายถึงเงื่อนไขเชิงโครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อปรากฏการณ์สุขภาพ ก็คือบทความของ นุชบงกั วิเศษพลชัย เรื่อง “*ปรปรวนบารัง* ชลองโตนเล: ประสบการณ์การคลอดของเมียฝรั่งข้ามพหุชากับการปะทะกันของวัฒนธรรม” นุชบงกัชวนผู้อ่านไปสัมผัสประสบการณ์การตั้งครรภ์และการคลอดของ “*ปรปรวนบารัง*” หรือเมียฝรั่งในกัมพูชา โดยชี้ว่าโลกปัจจุบันมีการไหลเวียนผู้คน วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ไปยังส่วนต่างๆ ของโลกอย่างรวดเร็ว และเกิดการปะทะกันทางวัฒนธรรม ซึ่งในกรณีของกัมพูชา การปะทะกันระหว่างวัฒนธรรมตะวันตกกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้หล่อหลอมวิถีคิดและปฏิบัติการในการคลอดและตั้งครรภ์ของหญิงกัมพูชาด้วย กระนั้นก็ตามนุชบงกัมองว่าความเชื่อเรื่องการคลอดและการดูแลหลังคลอดในสังคมกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นอย่างหรือห้าม พิธีกรรมพื้นบ้าน

การไหว้ผี ศาลาเวหนมนตร์ รวมถึงบทบาทหมอต้าแย มิได้ถูกวัฒนธรรมตะวันตกเบียดขับจนสูญสลายไปอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด หากแต่ปฏิบัติการต่างๆ อันเกี่ยวกับเรื่องการตั้งครุฑและการคลอตจากวัฒนธรรมสองกระแสมีลักษณะซับซ้อน และถูกเปลี่ยน/ปรับ ไปตาม “การใช้งาน” ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของ *ปรปรวนบารัง* ให้มากที่สุด โดยในบทความนี้บุษบกก็ได้เล่าเรื่องราวผ่าน 2 กรณีศึกษา ซึ่งจะให้เห็นว่าปฏิบัติการเกี่ยวกับการตั้งครุฑและการคลอตของ *ปรปรวนบารัง* ได้กลายเป็นเครื่องยกสถานภาพทางสังคมให้สูงขึ้นได้อย่างไร และพวกเขาได้สรรค์สร้างยุทธวิธีในการหลบ/หลีกเลี่ยงวิธีการจัดการกับครุฑของเธอเองได้อย่างไรท่ามกลางการปะทะจากความศิวิไลซ์ของวัฒนธรรมตะวันตก

จากบริบทสังคมวัฒนธรรมในกัมพูชา ญัฐยา สมวะเวียง ชวนท่านผู้อ่านกลับเข้าสู่บริบทสังคมไทยผ่านบทความเรื่อง “การแพทย์พื้นบ้านกับการเยียวยารักษา ‘ความบ้า’ ในสังคมไทยภาคเหนือ” ซึ่งเป็นการสำรวจองค์ความรู้ทางการแพทย์ในการจัดการกับความเจ็บป่วยทางจิต โดยอภิปรายถึงข้อถกเถียง คำอธิบาย การให้ความหมายและคุณค่าต่อความเจ็บป่วยทางจิตทั้งจากมุมมองการแพทย์สมัยใหม่กับแพทย์พื้นบ้านในหลายๆ สังคม ญัฐยาพยายามที่จะเชื่อมโยงการสำรวจสนามเบื้องต้นของตนเองเข้ากับงานศึกษาด้านการแพทย์พื้นบ้าน โดยพยายามชี้ให้เห็นถึงจุดเหมือนอันว่าด้วยข้อจำกัดของการแพทย์สมัยใหม่ และว่าด้วยการให้คุณค่าด้านความเชื่อพื้นบ้านของการรักษาแบบการแพทย์พื้นบ้าน อยากรู้ก็ดี ญัฐยาสนใจศึกษาวิธีการเยียวยาในบริบทสังคมวัฒนธรรมภาคเหนือของไทย โดยอภิปรายผ่านกรณีศึกษาว่าด้วยความเจ็บป่วยของผู้หญิงวัยกลางคนผู้หนึ่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการรักษาจากแพทย์สมัยใหม่มีอาจเยียวยาอาการเจ็บป่วยของเธอได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าพอใจ หนำซ้ำกลับบั่นทอนกำลังใจในการเดินทางไปรักษา ในกรณีนี้ ญัฐยาเล่าว่าอาการป่วยของผู้หญิงวัยกลางคนได้รับการรักษาและวินิจฉัยจาก “ครูบา” และ “คนทรง” ซึ่งใช้ชุดความรู้อันหลากหลายประกอบกับขั้นตอน กระบวนการ และปฏิบัติการต่างๆ จากความเชื่อในศาสนาพุทธ ความเชื่อเรื่องภูติผี โหราศาสตร์ ไสยศาสตร์ และสมุนไพร ผสมผสานกัน จนเธอหายป่วยและกลับบ้านได้ ญัฐยามองว่าความแพร่หลายของการแพทย์สมัยใหม่ในภาคเหนือของไทยมิได้เบียดขับองค์ความรู้และการแพทย์พื้นบ้านในภาคเหนือให้สูญสลายไปอย่างเบ็ดเสร็จ แต่การแพทย์พื้นบ้านกลับเป็นชุดความรู้และวิธีการรักษาที่ “ใช้ได้” อีกทั้งยังสามารถเยียวยาและตอบสนองความต้องการของคนป่วยได้ตรงจุดกว่า

บทความเกี่ยวกับความเจ็บป่วยทางจิตอีกหนึ่งบทความอยู่ในบริบทสังคมเมือง บทความ “วาทกรรมของโรคจิตเวชในประเทศไทยและกระบวนการตีตรากลัวโทษ” โดย ชนกานต์ ชัชวาลา เป็นการอภิปรายว่าความรู้ การรับรู้ และการตีความเกี่ยวกับโรคจิตเวชในสังคมไทยนั้นประกอบด้วยวาทกรรมที่หลากหลาย ความสนใจของชนกานต์มุ่งมองไปที่วาทกรรมทางแพทย์สมัยใหม่ว่าด้วย “โรคจิตเวช” ซึ่งแง่มุมที่ชนกานต์อภิปรายไว้อย่างน่าสนใจ ได้แก่ ข้อสังเกตที่ว่าการใช้ข้อเท็จจริงทางแพทย์สมัยใหม่ในการรักษาผู้ป่วยจิตเวชให้หายจากโรคนั้นไม่ได้เป็นเงื่อนไขเดียวที่จะทำให้คนป่วยกลับกลายมาเป็นคนเดิมที่อยู่ในสังคมได้อย่างสมบูรณ์ แต่ยังมีเงื่อนไขอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการนิยามตัวตนความเป็นคนปกติของผู้ป่วยด้วย อาทิ การไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชน ซึ่งสิ่งนี้สะท้อนว่าการไม่ยอมรับ-ตีตราจากสังคมให้กลายเป็น “คนชายขอบ” ก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ป่วยไม่หายจากอาการทางจิตได้ดั้งเดิม นอกจากนี้ อีกแง่มุมหนึ่งที่น่าสนใจในของบทความนี้ก็คือ การรักษา “โรคทางจิตเวช” ด้วยองค์ความรู้ทางวาทกรรมการแพทย์สมัยใหม่ มีเพียงส่งผลกระทบต่อชีวิตทางสังคมของผู้ป่วยเท่านั้น ทว่ายังกระทบต่อครอบครัวของผู้ป่วยอย่างสำคัญ ในตอนท้ายของบทความ ชนกานต์ได้ยกกรณีตัวอย่างที่เคยปรากฏเป็นข่าวดังในหน้าหนังสือพิมพ์ขึ้นมาเพื่อชี้ให้เห็นว่าองค์ความรู้การแพทย์สมัยใหม่ว่าด้วยจิตเวชเองก็ไม่ได้มีความเป็นเอกภาพ แต่กลับถกเถียงและย้อนแย้งกันอย่างยากที่จะหาข้อสรุปได้

เรื่องราวเกี่ยวกับอาการทางจิตในวารสารฉบับนี้ได้ขยายพื้นที่ในการอธิบาย “จิตเภท” (Schizophrenia) โดยเชื่อมโยงไปถึงบริบทสังคมการเมือง บทความเรื่อง “ ‘ความปรารถนาแบบจิตเภท’ กับการปฏิวัติจิตไร้สำนึกทางสังคมการเมือง” โดย ธนศักดิ์ สายจำปา ได้นำเสนอทฤษฎีและข้อถกเถียงของ ซิลล์ เดอเลิซ กับ เฟลิกซ์ กัตตารี (Gilles Deleuze and Félix Guattari) ซึ่งเป็นความพยายามปรับเปลี่ยนกรอบการมองจิตเภทในฐานะเป็นตัวปัญหาและก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมเสียใหม่ โดยใช้แนวคิด “เกทวิเคราะห์” (schizoanalysis) มาเป็นกรอบคิดเพื่อตั้งคำถามและวิพากษ์ตรรกะและคำอธิบายเก่าๆ ที่อธิบายกลไกการทำงานของจิตกับการเก็บกดปิดกั้นจิตไร้สำนึก และมักจะมุ่งสร้างคำอธิบายในระดับปัจเจกบุคคลหรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แต่ข้อถกเถียงของเดอเลิซ กับ กัตตารีเป็นการเสนอคำอธิบายกระบวนการสร้างจิตไร้สำนึกในระดับสังคม ความน่าสนใจของบทความของธนศักดิ์จึงเป็นการยกเอาความเจ็บป่วยทางจิตขึ้นมาถกเถียงในเชิงปรัชญา และเชื่อมโยงตรรกะในการอธิบายความเจ็บป่วยทางจิตไปสู่การสร้างพื้นที่ในการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

คอลัมน์ “เลียบเลาะห้องเรียน” นำเสนอบทความของ ปริญญา สมบุญยิ่ง เรื่อง “ตัวตน ‘คนพิการ’: การต่อสู้ คัดค้านความพิการทางสังคม” ซึ่งได้รับรางวัลผลงานดีเยี่ยมระดับปริญญาตรี จากการประกวดข้อเขียน “คน ในกระแสการเปลี่ยนแปลง” ส่วนหนึ่งของการสัมมนาวิชาการประจำปี พ.ศ. 2556 ของศูนย์ศึกษาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บทความของปริญญาได้ร้อยเรียงเรื่องราวอันผสมผสานความคิด ความรู้สึก และการใช้ความรู้ทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ในการทำความเข้าใจการประกอบสร้างทางสังคมว่าด้วย “ความพิการ” อันจะนำไปสู่อัตลักษณ์ของคนพิการ และความเข้าใจที่สังคมมีต่อพวกเขา อย่างไรก็ดี คำว่า “คนพิการ” ตามความเข้าใจทั่วไป อาจโยงใยกับความด้อยสมรรถภาพ ความหตุ หรือภาพลักษณ์ในแง่ลบ แต่บทความกึ่งวิชาการของปริญญาได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงวิถีคิด การต่อสู้ และการดำรงชีวิตประจำวันของคนพิการออกมาได้อย่างมีสีสันและอ่านสนุก อีกทั้งทำให้เราเห็นว่าการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันนั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และมีควรถูกจำกัดให้ใช้กับคนประเภทใดประเภทหนึ่ง หากแต่เป็นสิ่งที่พึงกระทำต่อคนทุกคน

ต่อด้วยอีกหนึ่งคอลัมน์ประจำ “เก็บตกจากการสัมมนา” เป็นบทความที่สุมนมาลย์ สิงหะ เรียบเรียงจากงานประชุมวิชาการสังคมและสุขภาพ “แนวรบสุขภาพ: พรหมแดนวัฒนธรรมกับการรุกของทุน” ในวาระพิเศษ 10 ปี สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 6-7 สิงหาคม พ.ศ. 2556 การสัมมนาครั้งนี้เป็นเวทีพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น และสร้างมิตรภาพทางวิชาการระหว่างนักวิชาการทางสังคมศาสตร์สุขภาพ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขหลายแห่ง และยังรวมไปถึงนักวิชาการด้านอื่นๆ อาทิ นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ นักสันติวิธี เป็นต้น ที่ต่างก็มีจุดสนใจในประเด็นด้านสุขภาพร่วมกัน อย่างไรก็ดี เนื้อหาสาระในการสัมมนาครั้งนี้มิได้กล่าวถึงเพียงความรู้และปรากฏการณ์ด้านสุขภาพในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมไทย ทว่าขยับขยายความสนใจในปรากฏการณ์สุขภาพอื่นๆ รวมถึงขยายระดับการอธิบายให้เชื่อมโยงกับบริบทโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน

บทปริทัศน์หนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม และสุขภาพ ในวารสารฉบับนี้ ได้รับความเอื้อเฟื้อจากประชาธิป กะทา ซึ่งจะพาผู้อ่านไปรู้จักหนังสือเรื่อง *"HIV is God's Blessing": Rehabilitating Morality in Neoliberal Russia* (2011) โดยยาร์เริร์ต ซีกอน (Jarrett Zigon) นักมานุษยวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ หนังสือเล่มนี้เป็นกรกล่าวถึงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในรัสเซีย ซีกอนได้นำแนวคิดที่ว่าด้วย "มานุษยวิทยาว่าด้วยระบบคุณค่าเชิงศีลธรรม" (Anthropology of morality) เข้ามาอธิบาย และทำให้แนวคิดนี้กลับเข้ามาสู่ความสนใจในแวดวงมานุษยวิทยาอีกครั้ง โดยซีกอนพยายามชี้ให้เห็นถึงวาทกรรมและปฏิบัติการต่างๆ ในโครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการสร้างศีลธรรม ที่แฝงด้วยอุดมการณ์ของคริสตจักรรัสเซียออร์ทอด็อกซ์ ทว่าในแง่นี้ จุดมุ่งหมายและปฏิบัติการต่างๆ เป็นสิ่งที่มากกว่าความพยายามสร้างให้ปัจเจกบุคคลมีสุขภาพแข็งแรง แต่มันเป็นการตอกย้ำจิตวิญญาณ (social soul) ของสังคมรัสเซียให้เข้มแข็ง ในขณะที่บริบทสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัยของรัสเซียกำลังคลุกตัวอยู่ในระบอบเสรีนิยมใหม่ ในแง่นี้ ซีกอนจึงมองว่าภายใต้ระบอบเสรีนิยมใหม่ที่ให้ความสำคัญต่อลัทธิบริโภคนิยม ทำให้โครงการบำบัดฟื้นฟูมีปฏิบัติการที่ย้อนแย้งในตัวเอง

อย่างไรก็ดี แม้สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สำนักท่าพระจันทร์ จะมีได้ "คลุกคลี" กับประเด็นด้านสุขภาพเป็นทุนเดิม แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเด็นการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะในวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาของคณะฯ ก็สะท้อนให้เห็นถึง "คลื่นลูกใหม่ทางความคิด" ที่พยายามจะเปิดและขยายมุมมองด้านสุขภาพให้กว้างขึ้น วารสาร *สังคมวิทยามานุษยวิทยา* ฉบับ "โลก-คน-ไข้" นี้ เป็นอีกหนึ่งกลไกที่พยายามสื่อสารประเด็นสุขภาพและสังคมให้กว้างขวางออกไป รวมทั้งเป็นการเปิดพื้นที่ให้แก่คลื่นความคิดใหม่ๆ ที่น่าสนใจจากแหล่งอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อที่จะบอกสังคมว่าเรื่องของสุขภาพและความเจ็บป่วยนั้นล้วนเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่ซับซ้อนและน่าสนใจศึกษาไม่น้อยไปกว่าแง่มุมทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณเจ้าของบทความทุกบทสำหรับการถนอมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ออกมาเป็นส่วนหนึ่งของวารสารฯ ขอขอบคุณเครือข่ายทางวิชาการทั้งในระดับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานการวิจัยที่เกี่ยวกับสังคมศาสตร์สุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ (สวสส.) กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะกัลยาณมิตรทางวิชาการที่ได้ร่วมสนับสนุนกิจกรรมทางวิชาการของคณะฯ มาอย่างต่อเนื่อง และขอขอบคุณในน้ำใจของคณะผู้จัดทำวารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาทุกท่านที่เสียสละเวลาและแรงกายเพื่อผลักดันให้ “โลก-คน-ใจ” เล่มนี้เดินทางออกมาสู่สายตาผู้อ่านได้อย่างสมบูรณ์

พรทิพย์ เนติภาวัตนกุล